

gon terapeutisk effekt på en 10 dagar gammal luxation är inte sannolikt.

Behandling med ifrågavarande bandage ansågs därför inte ha varit indicerad och patientens DVT uppfattades därför som en tillförd och undvikbar skada och därför ersättningsberättigad.

Slutkommentar

Från PSRs sida är vi glada över det sätt på vilket seminariet kunde genomföras, och panelens lyhörda och jordnära framställning av komplicerade frågeställningar bidrog till detta. Alla som var med – läkare och skadereglerare – finner att vi fått ett bättre underlag för bedömning av anmälda DVT-fall.

Vi är förstuds medvetna om att vår praxis regelbundet måste omprövas. För patienternas säkerhet vore det enligt vår uppfattning önskvärt om varje klinik hade ett väl genomtänkt program för trombosprofylax, både för ineliggande och dagkirurgiska patienter.

I dessa tider av kostnadsjakt är »evidence based medicine» mer angelägen än någonsin. I Socialstyrelsens expertgrupper, representerande de flesta opererande specialiteter, borde man kanske utarbeta rekommendationer – State of the art-dokument – avseende trombosprofylax? •

Selma Lagerlöf vägvisare för själars väg fram

INSPIRATIONSKÄLLAN

Lisbet Palmgren rekommenderar läkare att läsa Selma Lagerlöfs sällsamma romaner för att bättre förstå patienterna – och sig själva, för all mänsklig problematik är i grunden sig lik, även om proportionerna är olika.

Selma Lagerlöf har en unik förmåga att skildra komplicerade själsliga skeenden. Med hjälp av gestalter som bland andra Jan i Skrolycka och hans dotter Klara-Gulla i »Kejsaren av Portugallien» eller Ingrid och Hede i »En herrgårdssägen» visar hon läsaren psykiskt avvikande människors väg in i sjukdomens mörker och också deras väg ut ur psykosen.

I min barndom ingick högläsning i de dagliga sysselsättningarna. När vi var färdiga med läsläsningen samlades vi runt mammas sybord och stoppade strumpor eller lagade möbler medan mamma läste högt. På det viset har jag sedan barndomen lärt mig att lyssna till sagor och berättelser. Litteraturen blev en av mina ledstjärnor i livet.

Jag har alltid intresserat mig för människors öden och slingrande väg genom livet. Som psykiater och psyko-terapeut har jag inhämtat mycket av min kunskap från skönlitteraturen. På ett helt annat sätt än facklitteraturen har den givit mig möjlighet till identifikation och inlevelse. I boken »Diktarnas, barnens och därarnas språk», Natur och Kultur, 1997 har jag försökt redovisa något av mina tankar i detta ämne.

Författare

LISBET PALMGREN
pensionerad psykiater, professor, tidigare chefsöverläkare vid Fruängskliniken, Långbro sjukhus, Stockholm.

SERIE Inspirationskällan

Tidigare artiklar i serien »Inspirationskällan» var införda i 51–52/97, 1–2/98, 3/98 och 20/98.

Hittills har vi beställt artiklarna, men säkert finns det i vår läsekrets mängder av uppslag till essäer om skönlitteratur och dylikt som betytt mycket i yrkesutövandet. Hör av dig till redaktionen om du vill lämna ditt bidrag till serien. Kontakta i första hand Yngve Karlsson (tel 08-790 34 76) eller Gun Berfelt (tel 08-790 34 80). Brev per post går fortfarande bra!

Många litterära skildringar av galenskap sysslar med insjuknandet, vägen in i psykos, och vägen ut ur den. Varför blir man galen och hur går det till egentligen? Hur upplever människan själv sitt insjuknande och hur upplevs det med omgivningens ögon? Hur bär man sig åt för att ta sig ut igen?

Allra mest lärorika är de skildringar som på en gång är professionella och litterära, till exempel Hannah Greens »Ingen dans på rosor», Elgard Jonsons »Tokfurst» eller Edvard M Podvolls »Galenskapens förförelse».

Förmedlar djup människokunskap

Men också många rent skönlitterära verk har stor kunskap att ge oss. Jag har till exempel alltid fascinerats av Selma Lagerlöfs stora kunskap om och förmå-

2971